

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Workshop Deaf Studies

Dove cinema

Dove kunst en literatuur

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

Gefinancierd door de Europese Unie. De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.

Inhoud

- Wat weten we over dove films?
- Wat is Deaf Cinema en wat is de geschiedenis ervan?
- Maak een storyboard voor een dove film

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Wat weten we over dovencinema?

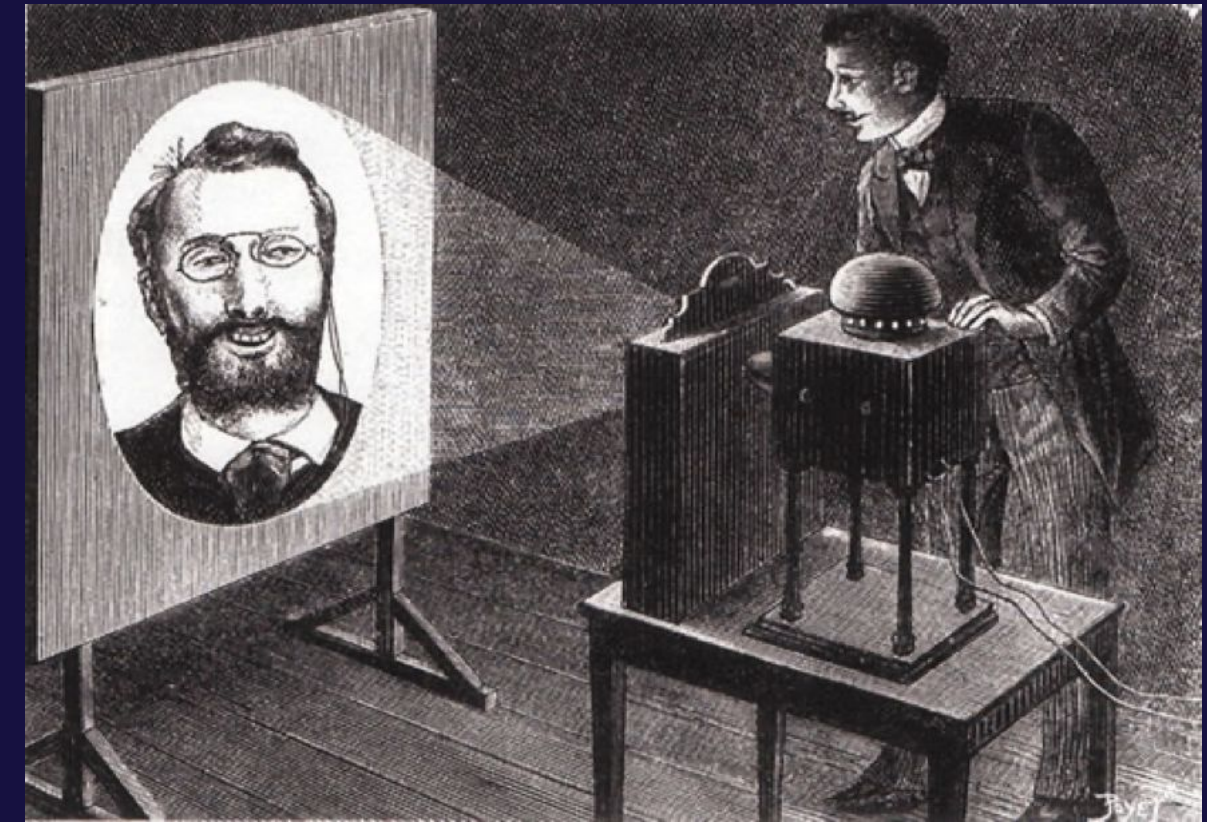
Medegefinancierd door
de Europese Unie

Vóór de film: de fono-scope

In 1891 creëerde Georges Demenÿ (1850–1917) zowel de allereerste close-up als het eerste bewegende beeld dat bedoeld was voor een doof publiek.

Met behulp van zijn **fono-scope**, een apparaat dat tot 24 chronofoto's kon weergeven, produceerde hij een reeks van één seconde op een draaiende glazen schijf.

Sprekende foto's

<http://precinemahistory.net/1890.htm>

Het doel was om bewegende beelden te gebruiken als hulpmiddel om dove leerlingen om te leren liplezen en spreken. Een vroeg gebruik van visuele technologie in het onderwijs aan doven.

"Je vous aime" ("Ik hou van je")

December 1895

De gebroeders Lumière

De eersten die bewegende beelden projecteerden voor een betalend publiek in Parijs, Frankrijk.

Ze gebruikten een apparaat dat ze zelf hadden gemaakt, de Cinématographe, een camera, een projector en een filmprinter in één.

[La Sortie de l'Usine Lumière à Lyon \(1895\)](#), Institut Lumière, slechts 45 seconden lang.

1902

de eerste geregistreeerde
verschijning van gebarentaal (ASL)
in een film:

“Een doof meisje zingt het volkslied
'The Star-Spangled Banner'”

GEORGE W. VEDITZ
Voorzitter van de
NAD (1904-1910)

1910-1921

De **National Association of the Deaf (NAD)** in de
Verenigde Staten van Amerika lanceerde het
Motion Picture Project en produceerde tussen 1910
en 1921 verschillende korte films.

Deze films omvatten **lezingen, optredens en
preken**, gericht op het behoud en de bevordering
van de Amerikaanse gebarentaal (ASL) en het
opkomen voor de rechten van doven.

*Het behoud
van de
gebarentaal
(1913)*

Volledige
video

Deze film had tot doel de gebarentaal te verdedigen als reactie op de opkomst van het oralisme na het Congres van Milaan.

Film als een ideaal en krachtig middel voor dove mensen om het erfgoed van gebarentaal te vieren en te behouden.

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Stille film (jaren 1910-1920)

Tijdens het tijdperk van de stomme film ontstonden er nieuwe carrièremogelijkheden voor dove artiesten, dankzij hun expressieve visuele vaardigheden. Ze speelden vaak in films, waarbij ze zelfs horende personages vertolkten, en werkten soms samen met wereldberoemde regisseurs.

Granville Redmond (1871-1935)

Hij was een dove landschapsschilder, werkte samen met Charlie Chaplin en speelde tussen 1918 en 1931 in enkele van diens films.

"Chaplin praat met zijn hand tegen Redmond"
in *The Silent Worker*, 1918, deel 30, nr. 9, p. 154

De opkomst van de geluidstechnologie De opkomst van de 'talkies'

Een radicale
verandering
in het concept van
de film zelf.

Première van Don Juan in het Warners' Theatre ©
Wikipedia

Tussen 1927 en 1930 deed geluid
zijn intrede in de filmwereld, wat
een baanbrekende verandering
betekende die de manier waarop
films werden gemaakt en beleefd
fundamenteel veranderde.

**Dove mensen werden niet langer geschikt
geacht.**

Sommige dove personen begonnen persoonlijke filmcamera's te gebruiken om het dagelijks leven in de dovengemeenschap vast te leggen en te experimenteren met verhalende film.

Fragment uit "Charles Krauel: Profile of a Deaf Filmmaker", door Dr. Ted Supalla. [The HeART of Deaf Culture](#)

Vanaf de jaren twintig ontstonden in Europa de eerste filmploegen voor doven.

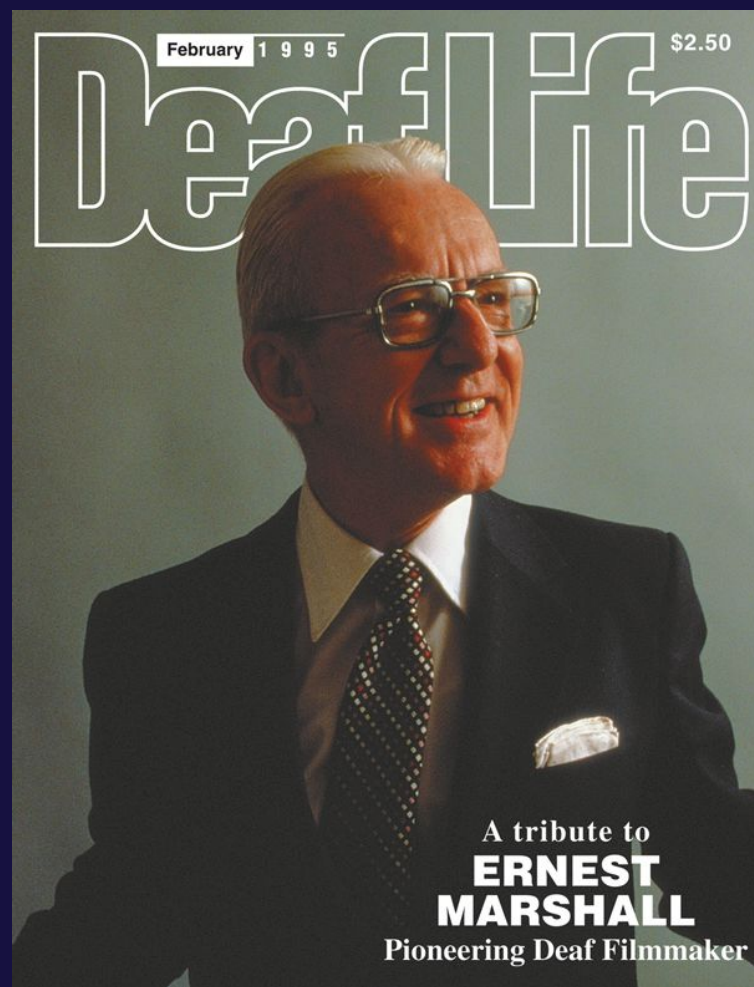

Charles Krauel (1982-1990)

- Vanaf 1925, gedurende meer dan 50 jaar, legde hij het sociale leven van dove mensen vast.
- Doel: Een beeld schetsen van de dovengemeenschap en haar cultuur, taal en sociale leven in stand houden.
- Andere dovenclubs in de Verenigde Staten volgden zijn voorbeeld.

Charles Krauel: *A Profile of a Deaf Filmmaker*, Dawn Sign Press <https://vimeo.com/ondemand/charleskrauel>

Ernest Marshall (1910-1999)

- Eerste dove regisseur met een crew bestaande uit dove personen en acteurs.
- Zette getalenteerde dove artiesten in de schijnwerpers die ASL gebruikten, nog voordat dit officieel als taal werd erkend.
- Tussen 1937 en 1962 produceerde hij 7 speelfilms en 4 korte films, allemaal op eigen kosten, en regisseerde hij de meeste daarvan.
- Behaalde succes binnen de dovengemeenschap, maar bleef onzichtbaar voor de horende wereld.

Moving Pictures, Moving Hands: The Story of Ernest Marshall, Gallaudet Archives

Wist u dat?

In **1947** ontwikkelde **Emerson Romero** (1900–1972), een Cubaans-Amerikaanse dove acteur die tijdens het tijdperk van de stomme film had gewerkt, een **baanbrekende techniek** om geluidsfilms **toegankelijk** te maken voor de **dovengemeenschap**.

<https://deafhistory.eu/index.php/component/zoo/item/emerson-romero>

Door de film te knippen en **tekststroken** tussen de beelden in te voegen, creëerde hij de **eerste versies van ondertitels**.

Later stelde hij deze ondertitelde films ter beschikking aan scholen en dovenverenigingen in New York.

Zijn experimentele en handgemaakte techniek was cruciaal voor de ontwikkeling van moderne filmondertitels. Zijn werk maakte zelfs de weg vrij voor de oprichting van de organisatie ***Captioned Films for the Deaf***, die in de Verenigde Staten werd opgericht en zich toelegt op het produceren en distribueren van ondertitelde films voor scholen en dove gemeenschappen.

Dove cinema

- Belangrijkste doelstellingen: filmische vaardigheden laten zien, gebarentalen in stand houden en de dovengemeenschap nauwkeurig weergeven.
- Veel films zijn in de loop der tijd verloren gegaan:
  - door een gebrek aan besef van hun waarde,
  - of omdat ze in verouderde formaten waren opgenomen.
- De mainstreamfilm (bijv. Hollywood) heeft dove personages vaak afgeschilderd als objecten van medelijden, verwondering of mystiek.
- Zeldzaam zijn dove mensen getoond als gewone, aantrekkelijke en volledig ontwikkelde individuen.

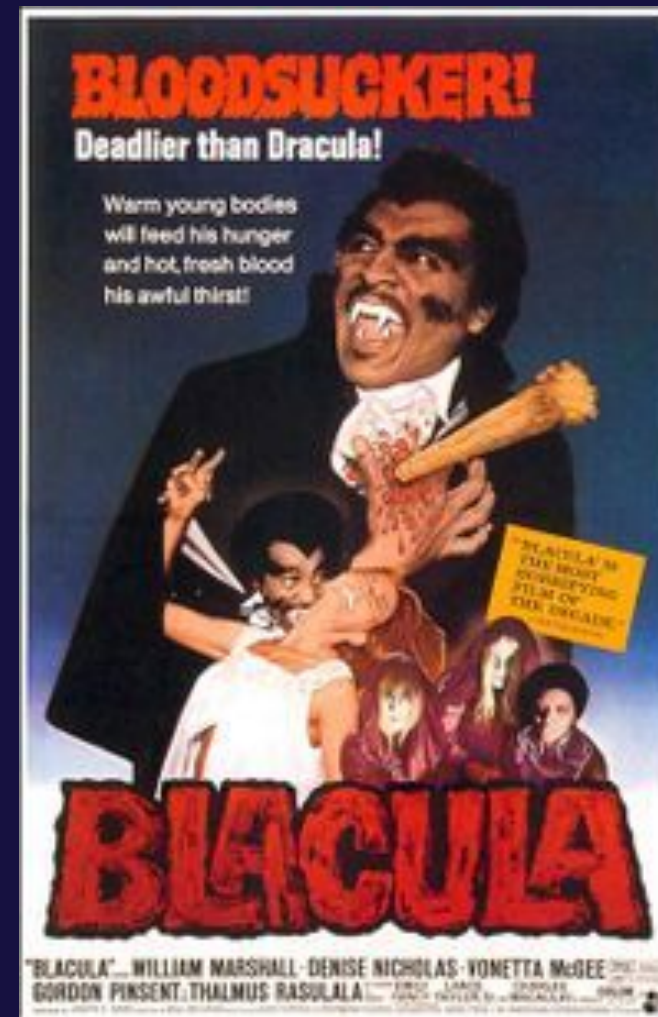
Cinema herbekeken door een dove lens

Hervertellingen van het klassieke verhaal, gevormd door de culturele identiteiten van hun makers.

Originele film

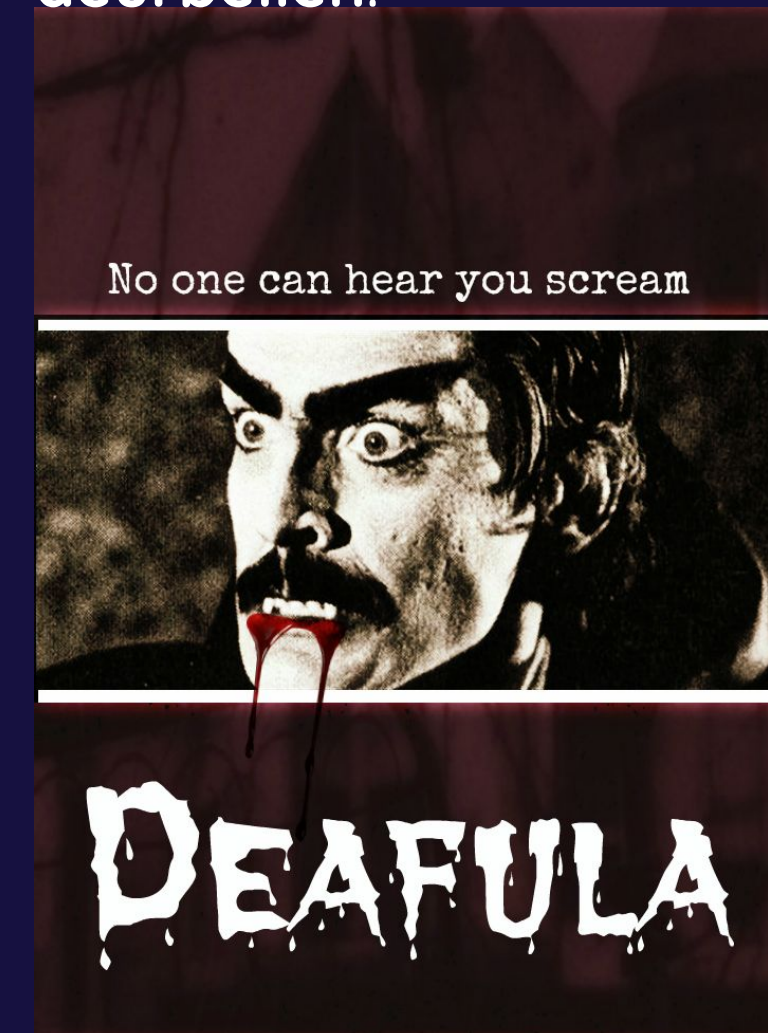
DRACULA (1931)
TOD BROWNING

BLACULA (1972)
WILLIAM CRAIN

De film toont een wereld zonder horende mensen, waar communicatie plaatsvindt via Amerikaanse gebarentaal (ASL), teletypewriters en visuele signalen zoals knipperende deurbellen.

DEAFULA (1975)
PETER WOLF

Er zijn filmproductiebedrijven en festivals voor doven opgericht en er zijn talrijke korte en lange films gemaakt door doven.

Internationaal Film- en Kunstfestival voor doven

Wolverhampton,
Verenigd Koninkrijk

Reims, Frankrijk

Rochester, VS

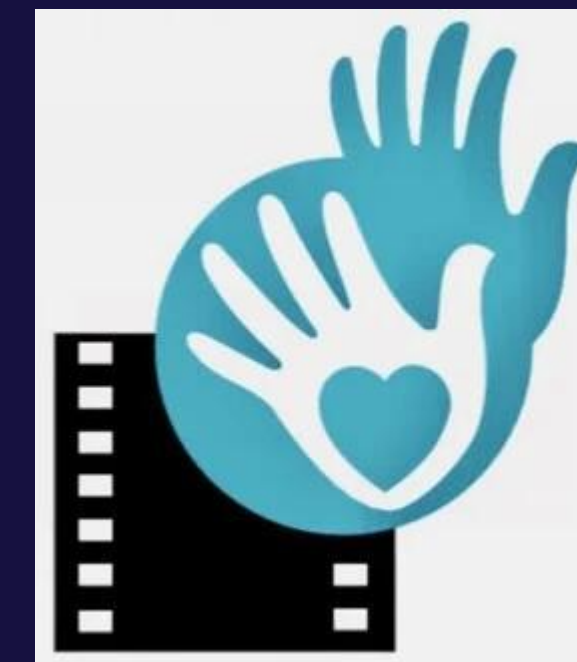
India

Tokio, Japan

Seattle, VS

Moskou, Rusland

Los Angeles, VS

Dove Cinema

Voorbeelden

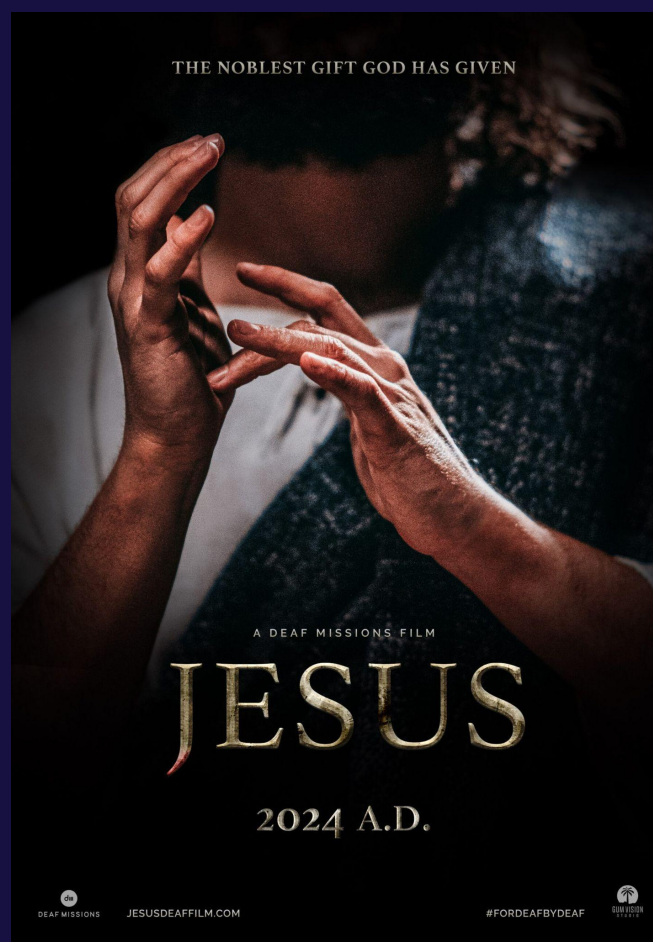
The End
(T. Evans, 2011)

Small World
(L. Neethling, 2016)

Sign Gene
(E. Insolera, 2017)

JESUS: een film van Deaf Missions
(J. D. Josselyn, 2024)

Deaf Funny
(C. Swinbourne, 2017)

Je kunt ook de video "Dove filmmakers en hun werk" vertonen.

Medegefinancierd door de Europese Unie

Uitdagingen voor de dovencinema

- Beperkte financiering voor filmproductie
- Gebrek aan financiële en institutionele steun voor distributie
- Ontoegankelijkheid van reguliere filmscholen en academies

Maak een storyboard voor een film over doven

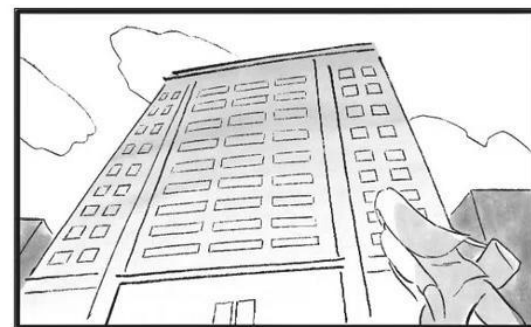
TITLE _____

PAGE ____ OF ____

NAME _____ YEAR & SUBJECT _____

DATE _____

EXPOSITION

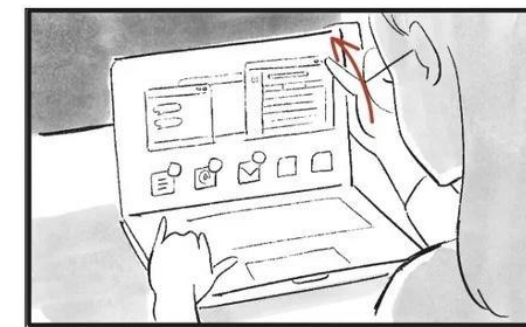
_____
_____

CONFLICT

_____
_____

RISING ACTION

_____
_____

CLIMAX

_____
_____

FALLING ACTION

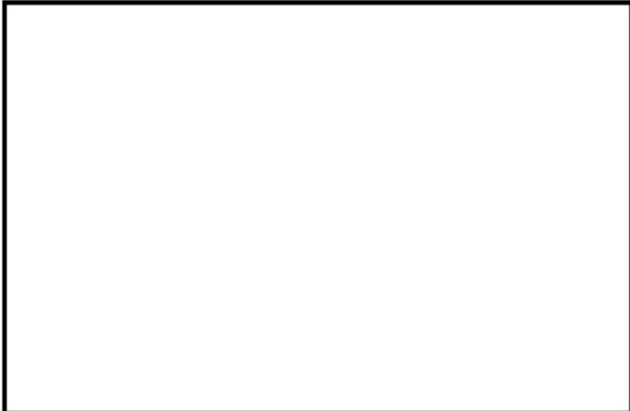
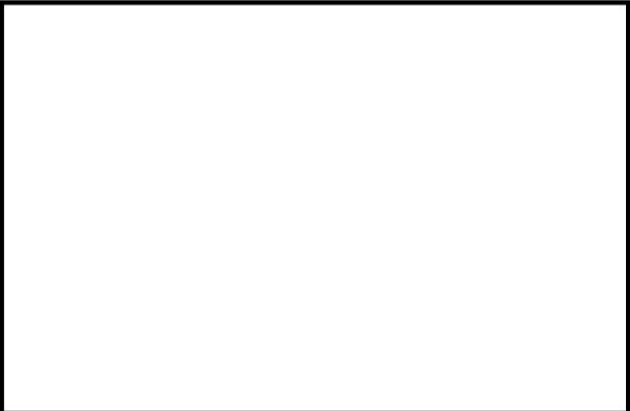
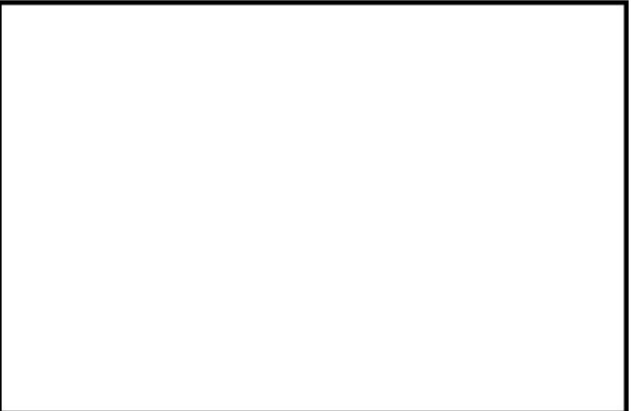
_____
_____

RESOLUTION

_____
_____

Maak een storyboard voor een film over doven

Name: _____	Name of Shot: _____	
		
_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
		
_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____

Leidende rol

Antagonisme

Bronnen:

Burns, P. (1999). *Georges Demeny Phonoscope 1892*. Archive.org. https://archive.org/details/demeny_phonoscope_1892

Deaf Cinema, geraadpleegd op 20 juni 2025. <https://heartdeaf.com/heart/content/timelines/cinema/timeline.html>

Durr, P. (2016). “Deaf cinema”. In *The sage deaf studies encyclopedia* (Vol. 3, pp. 158-158). SAGE Publications, Inc, <https://doi.org/10.4135/9781483346489.n56>

Holcomb, T. K. (2023). *Introduction to Deaf culture*. 2e druk. Oxford University Press. <http://www.introductiontodeafculture.com/intro-to-deaf-culture.html>

Ladd, P. (2003). *Understanding deaf culture: in search of deafhood*, Multilingual Matters.

Lane, H., Pillard R. C., en Hedberg U. (2011). *The People of the Eye: Deaf Ethnicity and Ancestry*, Oxford University Press.

Mager W. (2021, 29 november). *130 Years of Deaf People and the Moving Image: Coming Full Circle*. Watershed.co.uk, <https://www.watershed.co.uk/articles/130-years-deaf-people-and-moving-image-coming-full-circle>

National Association of the Deaf, *Veditz Day, 13 augustus 2013*, <https://www.nad.org/2013/08/12/veditz-day-august-13th-2013/>

Schuchmann, J. (1988). *Hollywood speaks: Deafness and Film Entertainment Industry*. University of Illinois Press.

Virdi, J. (2020). *Deaf History Series: Aflevering 11. Emerson Romero*. <https://jaivirdi.com/2020/07/19/dhs-episode-11/>

Contact

www://

<https://deafstudies.eu/>

Dove cultuur, erfgoed en diversiteit

@deafstudies.eu

TURKOOIS

Innosign

Witaf
Seit 1865 im Dienste der Gehörlosen

ISTITUTO DEI SORDI
DI TORINO